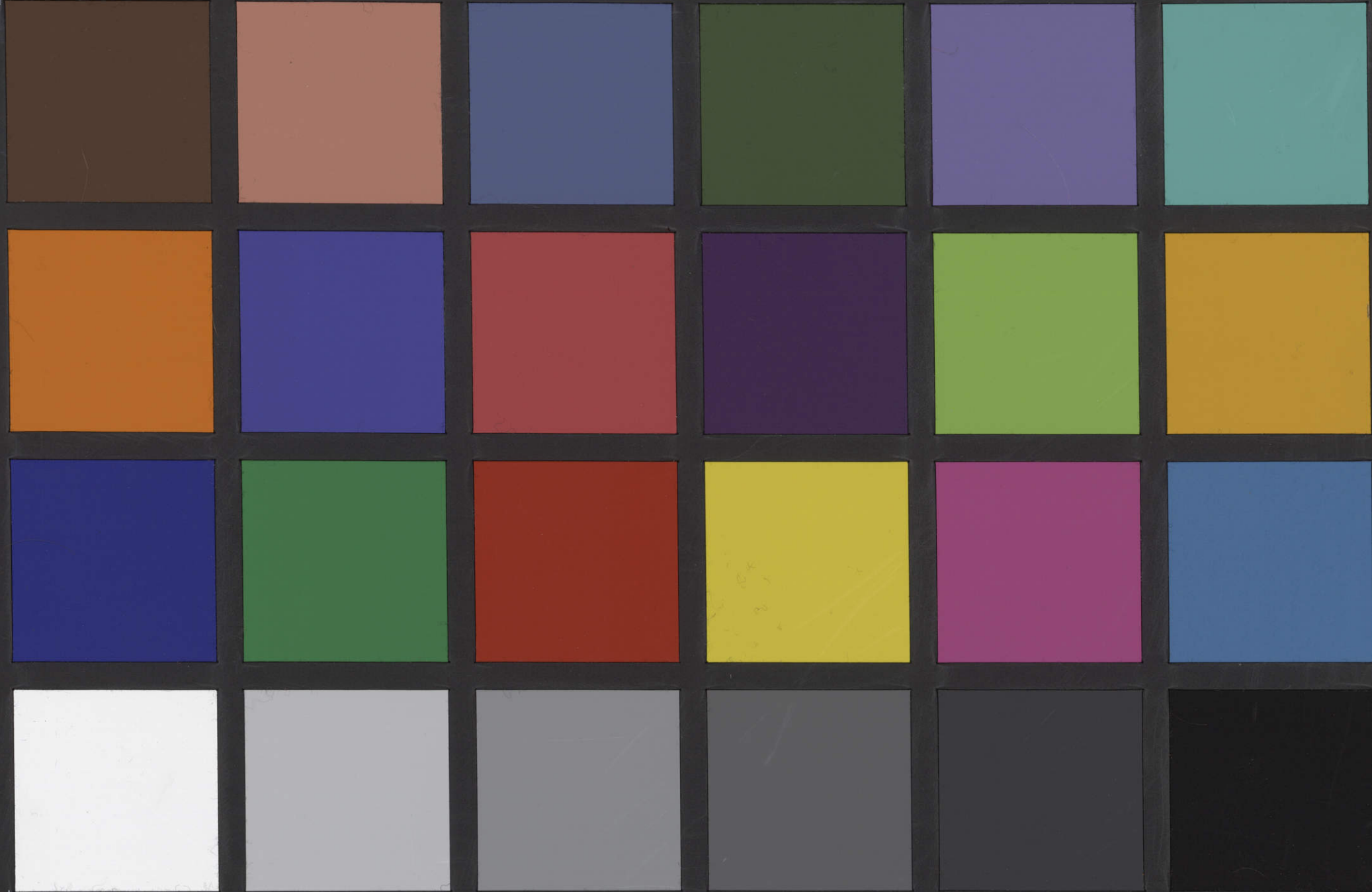
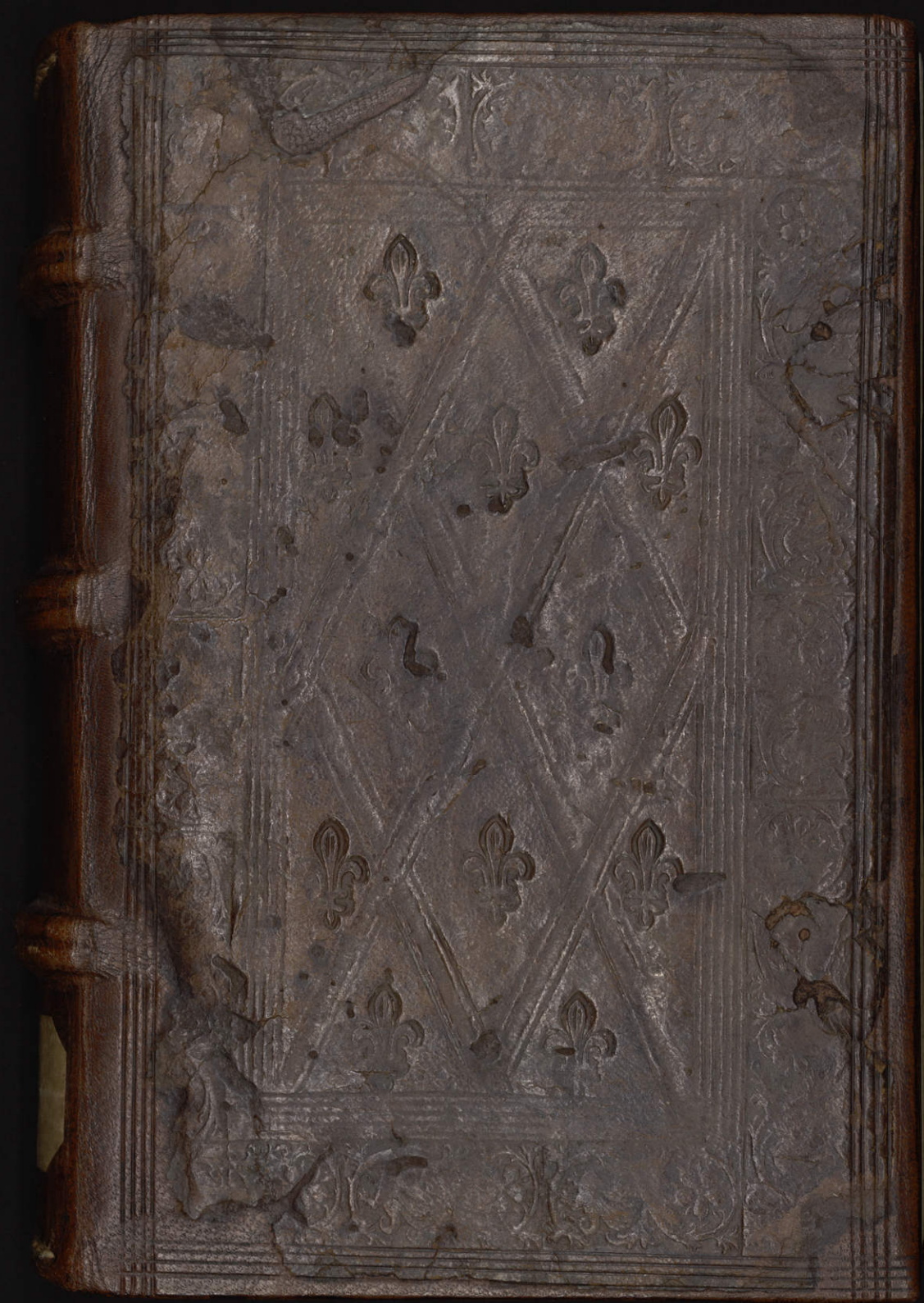


colorchecker CLASSIC



xrite



969



1061

e

~~10283~~
1

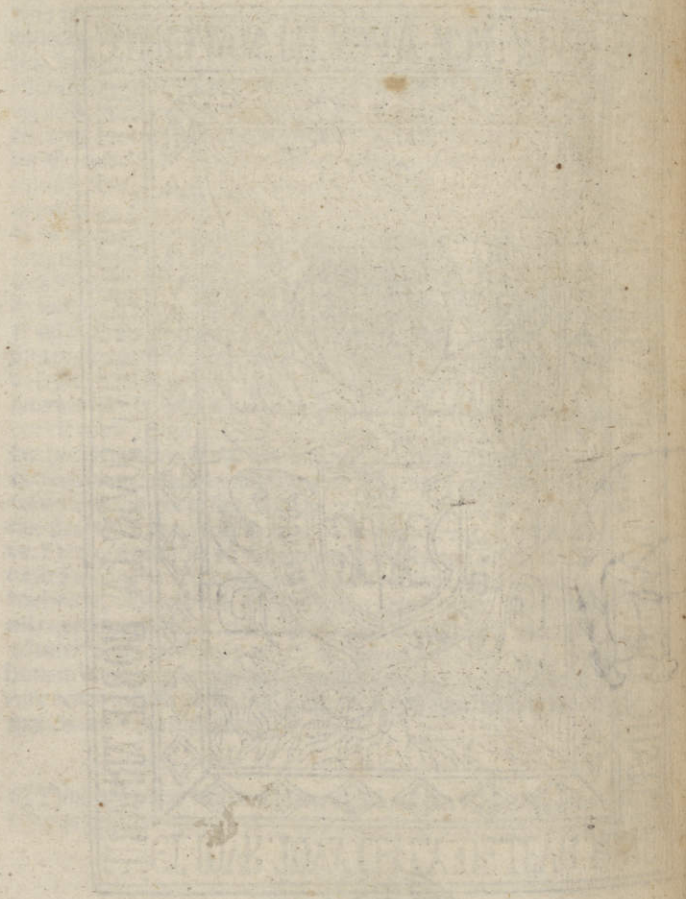
Réparé à l' atelier de
la bibliothèque en 1973
Mr Perrot - Minnot

6^e p.

Secunduz veridicam et omibz imitās
dam prisciani grāmatorum gimnasil.
principis doctrinam quozdā abiectis grā
maticoz ineptiis de verboz naturis libel
lus q̄ bttilis



Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.



In libro primo iohannis vincētii metulii
in de vbi natura argumentuz incipit.

Odice bisseña clauduntur in hoc capitella
Uim metricè verbi quo metulius arat:
Diffinire dedit hâc primo deinde recidit:

Sola sequente dein anterior q3 patet
Posterior terno describitur atq3 secatur
Actiuum quarto vocis adesse datur.
Dat q3 modale tibi quintum. sexto fit vtrumq3?
Passiuum vocis nouit habere sequens.
Atq3 modi tantum datur octauo retinebit:
Passiuum nouum voce modo q3 simul:
Dat decimum sola neutrum tibi voce. modale
Vndeno q3 subit: finis vtrumq3 gerit?
CExplicit argumētū incipit plog^o i p̄facto libro:

Mentibus hic iuuenū: naturam pingere verbi.
Emtor? dubia pupè legendo freta.
Turgida nam flatu trepidi quatūtur amicle.
Vela? cadit quoq3 nox carpere nescit iter:
Lumine christe precor huius noctis tenebrosa:
Illustres rectam possit vt ire viam:
CExplicit prologus siue p̄hemiu sequitur liber?

Est verbi tenuis natura relatio quedam:
Ad constructibile quod sociatur ei
Respectu vocis ad rem fit dictio? fit pars?
Uocum respectus mutuus iste datur:
Sic constructibile verbum pars: iam liquet esse.
Natura? nobis quam duo membra secant:
Suppositi prior est concretio? posteriorem
Claudere naturam terminus ipse cupit?
Et finita quidem persona dat anteriorem?
Aut confusa aliam dat q3 modale genus:
Datq3 modale genus generalem? sed specialis:
Plures natura continet ipsa modos:
Est finita modus de me persona loquendi
Vel de te quoq3 fans: de reliquo ve loquens.
Hanc pronomi nibus et nominibus .tribuas. quas
Verbo dicibils vult variare modus:
Sed sibi confusa nullum determinat horum:
Suppositum solum respicit ipsa suum:

Capitulum secundum?

Verbum finite persone per propriam vsm
huius: habet rectum quem regit ante suum.
Quam sibi personam verbum retinet/ numeruz ve



Hinc similes sibi quod substat habere decet :
Demitur inde iubes modus optatis qz futurū
Quando vocatiuum querit vterqz modus ;
Hinc pariter tibi sit constructio dempta qterna :
Concipit euocat hec zeuma proleusis adest
Sunt infinite persone verba sibi quae
Affatē quartum vi propria qz petunt :
Subiecto iunctus diuersum non facit actus
Hinc negat his quartus transitiō darsi
Cum quauis careant impersonalia verba
Persona sequitur vt nichil ante regant ;
Reddere supposita quicunqz extrinseca verbis
Mittitur his extra quod petit uitus habet ;
Compertum mihi stat impersonalia verba ;
Iuncta gerundiuū cuncta supina fore ;

Capitulum tertium

Terminus aspicitur natura posteriore :
Verbi predicta si meminisse queas.
Est modus iste quidē mihi significatio dictus ;
Hunc alia dico voce modale genus :
Causa modale genus constat sit congruitatis.
Sed vocale nihil huic adhibere potest ;
Est genus actiuum ; passiuo iungito neutrum ;
Hec tibi sit generis sectio trina satis .

Capitulum quartum

Actiuum tantum vocale ; modale qz tantum :
Sunt vocale subit atqz modale simul
Actiuum tantum vocis fit in o capiens oz
Nec tamen hac nobis actio voce datur :
Cum liceo timeo creat assentit quoqz moeret :
Horum dant ista sint tibi quinqz modi
Horreo / formido / trepido / fugio / timeo qz
Excuso / metuo / vito / recuso / subit ;

Capitulum quintum

Significans agere / recipit qd terminus ante
Qui fuit : et quem dat se veniente pati :
Actiuus vocem quod nō habz hoc / mihi verbū ;
Actiuum constat soluis esse modi .
Sunt actiua modi quartum gestantia casum .
Actiua quem post transitiōne regunt ;
Personale subest Impersonale qz membris
His actiua modi verba secare placet ;
Est personale persona suppositum quod
Concerunt ; varios huic adhibeto modos .
Sunt facio / queso / quartum qz aro / ceno / bibo qz
Irrationalis pscere dico rei .
Hec actiua modi fero / que sola ; patiente .

Personas ternas voce tenere solent?
 His liceor mereor subdo/communia fungo
 Criminoz amplector/expertozq3/mozoz?
 Largioz:et veneroz:impertioz.obsculoz.hoztoz:
 His se deponens nectere captat agens?
 Rimoz et aspornoz:scrutoz:contemploz:aduloz?
 Elciscoz .tueoz .prestoloz :atq3 tuo?
 Suspicoz :O frustoz: nanciscoz .deprecoz ad das?
 Emuloz ac imitoz .partioz inde lucroz?
 Sciscitoz .et testoz: obtestoz .prosequoz: hisq3
 Detioz .et miseroz:insequoz adde precor:
 Persequoz inde sequoz .solor q3 calumnioz ipse
 Hec hominis quarto iungere verba potes?
 Subdita sed quartis hec solum verba rei sunt
 Irrationalis transiitione data?
 Venoz apros siluis:pisces in aquis qq3 piscos
 Castra q3 metatus israhel est in helim?
 Casibus hec verba cum rectis assortari
 Si substantiuu singula posse reoz?
 Oblitus memoroz reminiscoz iunge recordoz
 Sepe quibus quartus siue secundus adest?
 Accusatiuis :quedam dabis atq3 datiuus
 Celum nanciscoz moribus ipse mihi
 Confiteoz loquoz et fateoz for iunge datiuu
 Prebitero proprio confiteare scelus
 Quartis des odi noui cepi memini q3
 Adiunctus memini sepe secundus erit?
 Impersonale fero q3 priuetur .vtraq3
 Persona .cuius vox solet esse duplex
 Vox actiua tenet .quaedam que terminat in .t:
 Sed passiuu sibi singula finit in .R:
 Hec ex actiuis si quis vult fingere ternis?
 Personis dabit vr / dat creat inde datur?
 Fungo piget / tedet cum quartis et genitiuis:
 Cum quibus est miseret penitet atq3 pudet?
 Fit patiens quartus sed agens extat genitiuus
 Sob miserum vite dico pigere sue?
 Transiio quartum regit et natura secundum
 Infinitiuum sumere sepe solent?
 Penitet /atq3 pudet piget /hec tria ptereunt sed
 Preteritum /miseret /tedet /habere negant?
 Quartis iunge decet iuuat z delectat oportet
 Infinitiuus hec aliquando dabis?

C Passiue vocis impersonale poposcit:
 Accusatiuo transiitione darsi
Vel capit hoc per quo d signabitur actio sextus
 A vel ab efficiens qui mediante notat.
Dum ducis exiuit fulgent pallantis ab ipso
Enea turuim vincitur ore pio?
Israhel apopulo potatur aquas saltentes
Elicuit scopulo quas sibi virga ducis?

Capitulum sextum

Actuum quod in: o: finit super :o: capiens a
 Et quartum vocis tale fit atqz modi s
Hac sub voce etiam decet actio significetur,
 Ut ratio recta: plena qz detur ei?
Audio vestigo dant rectos: signa legendi
Primus vestigat cadmus in yzbe tyris
Quis dedit hoc regimen substantiu: genitiuos
Quartis adiciunt hec reprehendo noto?
Incuso iungas: accuso redarguo damno?
Arguo calcanta proditionis ego?
Accusatiuos hec poscunt atqz variuos.
Acquiro pario comparo presto fero:
Prefero preficito prepono subicio qz
Educo tribuo nutrio scribo rego?
Obticio signo concedo spondeo linquo.
Clarifico tello iungo relinquo nego?
Actiua quartum primum ueutra qz secundam
Posco peto casum transiitione regunt
Flagito cum doceo monet induo. postulo celo
Exuo cum vestit calcio cingo rogo?
Istis verbis casum coniungit copula quartus
Verbo natura cuiuslibet ista datur:
Quartum cum sexto: figo/ petit ac emo vendo?
Ut tribus hunc libris emi arator agrum
Dum mel in ore gerit atoth iudex idolatram
Exclusis famulis cuspidis figit aglon?
Efficiens vi cause non precipue. vel
Finis formalis materialis erit?
Ui mensurati regimen tibi tale ve fiet
Huic medians nulla prepositiua datur
A vel ac hunc etiam mediante sequentia sextus
Accusatiuum iungere verba volunt?
Separat et recipit auertit segregat audit

Suscipit abducit intelligo q3 fugat?
Mandibula sanfon ex qua suscepit aquatum
Fontem millenos fuderat ante viros
Hoc tibi sit regimen causans habitudo localis
Qua passiva regunt nec tamen ista fuit

Capitulum septimum

Passivum tantum vocale? modale q3 tantum
Sunt? vocale subit atq3 modale simul?
Tantum vocis in or finitur sed cadit exo
Nec ramentum hac nobis passio voce datur?
Cum liceo timeo creoo assentire mereris?
Horum dant ista sint tibi quinque modi:
Horreo/ excusor metuo/ trepidor timeo q3
Formidor/ fugor vito recusor/ adest

Capitulum octavum

Solus esse modi passivum censeo verbum?
Cui passiva de est vox .aliena subest
Passio sed sub ea signatur :et exteriore
Est ab agente fluens precipuo q3 cadens
Hinc ablativo datur isti terminus aquo?
A vel ab aterge quem mediante regit?
Si passivus modi sextum dant efficientis:
Cause precipue seposite que sequit
Hec etiam regere poterunt quandoq3 dativum
Attamen in sextum sepe resoluunt eum
Passivum . liceo comitatur significato
Hunc pater a nato non licet esse suo?
Et ulo coniungas .et vapulo veneo fio
Asylla marins exulat vrbe ferus?
Adice communia sexto quartum patior dat?
Quem sibi neutrali transsitione ligat?
Et marins penas a syllis quam meruisset :
Horrendi passus carceris ante fuit?
Explicit expliciunt his autumo neclere verbis
Explicit eneis pulchra marone nimis?
Iungito cenatur .bibitur potatur aratur?
His conformia q3 singula verba sere .
More canu nitida bibitur quib? vnda treccetos
Bellum delectos dux subet ire viros?
Si doctis credas impersonalia verba:
Passivis . verbis nulla latina dabis .

Capitulum nonum

Uerbum passiuum vocale modale q3 vocem
 Est quod passiuam colligit atq3 modum?
 Singula dant fertis . hui' cernodi quoq3 recto
 His substantiuis quam propriata regit?
Percipioz / videoz / his iunge vocantia dicoz
 Hominoz appelloz / nuncupoz atq3 vocoz?
Cum fertis capiunt genitiuos hec reprehendoz
 Damnoz et accusoz arguoz atq3 noioz
Ita quidem fertis preponas atq3 datiuus
Acquiroz parioz comparoz adde feroz
Preferoz adicioz preponoz subicioz q3
Anteferoz iungas . erudioz q3 tegoz?
Cum sexto doceoz moneoz rogitoz quoq3 celoz
Postuloz et poscoz flagitoz atq3 petoz?
Induo et cingo / cuz vestioz hec quoq3 neutra
Accusatiuum transiione regunt?
His verbis casum coniungit copula quartum
Verbo natura cuiuslibet ista datur
Hunc per sino dochen casum passiuu gubernant
Leues passa manus stat cruce nostra salus
Sisara dum fugeret perfusus lacte taelis:
Occubuit clauo tempora fixus humi?
Clendor emoz vincoz conformia verba secunda.
Ablatiuozum nil mediante gerunt?
Non armis madian facibus radiantibus immo
Cincitur . et raucis a gedeone tubis?
Efficientis vl cause non precipue vel
Finis formalis materialis erit
Cu mensurati regimen tibi tale ve fiet
Huic medians nulla prepositina datur :
Hec fertos querunt geminatos prepositiuus
A mediante vel ab . subdita verba sibi
Separoz / auertoz / abducoz suscipioz q3
Segregoz / exelpioz / audioz / atq3 fugoz?
Hec tibi sit regimen causans habitudo localis?
Qua passiuu regunt nec tamen ista sui t .

Capitulum decimum

Ast neutrum tantum vocale . modale q3 tantu
Hinc vocale subit atq3 modale simul?
Illud ego tantum vocis . disco fore neutrum

Quod sit in o nec in oz fingere verba potest :
Actum dans ve pati. fio / do / vapulo / queso .
Horum quattuor hec dant qz quaterna modos :
Exulo vapulo veneo fio voce sub ista
Neutra: passiuu significata gerunt .

Capitulum vndecimum

Neutra modi restat quoz vim dicere p̄opti.
Non mihi. nec facile pauca notabo tamen:
Terminus actiuus ad quem velut appropriatur
A quo passiuus terminus ipse datur :
Transitio datur actiuus actiua sed ipsi
Sit passiuua pati significare dato ?
Signant hec agere / cui presuit et patiens dat
passiuum nobis significare pati:
Actiuus ipsis et passiuus sit vterqz
Terminis exterior exterior / ve patet :
Unde puto plena constructio transeat ista .
Se puez in liquidis cernit alexis aquis
Supposito maneant dicuntur neutra soluta
Motus interior terminus vt sit eis :
Utraqz predicta qz significatio desit
Necuris . neutra sibi nomen habere dedit
Nec tamen hec solum vt priuatiua putato :
Cum varios casus vt positius regat:
Non quos actiuus passiuus neutra gubernant
Casus natura dat generalis eis .
Sed rectum quando substat formabile verbum.
Eis substantiuus quem propriata regit:
Alterius si sit neutrum dabitur genitiuis
Est alij cum fit tertius ipse sibi
Acquirat ternus: quod possidet ipse secundus
his qz modis regimen intitulare solent?
Accusatiuus productum terminant ipsum :
Dicta qz neutralis transitio sit ea .
Interior verbis ad verbum transitio sit
Hanc qz gerundiuis iuncta supina dabunt ?
Hic designatis ablatiuus qz modalis
Qui subeunt neutro iungitur octo modis
Productum ex alio signans aut actio pendens
Exte quod qz aliquo subueniente facis
Finis materia formalis et hisce localis
Terminus / atqz modus quo moderaris erit
Horum membra duo sunt . personale prius post
Impersonale subdere nitat rego.
Sexto mereo do creo quarto assentio terno

Casibus hinc karoli mereo morte p[er]i.
Aspernans eleazarus assentire malignis:
Horruit exemplum linquere turpe suis
Do creor hic sexto minor ac assentior addo
Casus post positus his q[ui] datus erit:
Blandior et medeor suffragor adesse datus:
Obsequor insidior compatio q[ui] dabis
Sepe datur quartus his nil mediante sed ipsa.
Extra debet eis prepositiva pet
Ut bellum graditur fato damnata puellis
Mille suis cincta virgo camilla leuis.
Hec aliud neutra verbum quandoq[ue] notabunt:
Quod quartum casum transitione reget.
Dum mirare lesum dico nobis crucifixum:
Pro cupe vel laudes aut venerare leges
His verbis casum coniungit copula quartum
Verbo natura cui libet ista datur.
Synodochem iungas velut a iuvene retortas.
Vulcanus suras nascitur atq[ue] pedes:
Quartum cop[os]ita dabit istis istis prepositiva:
Cesaris egreditur mentia fracta gener:
Pars vult apposita neutris proprie tamen istis
Accusativum prepositiva dari:
Quartis et sextis verbalibus ista iugabis
Nam veros casus tres dare verba solent
Hos sine preposita casus cum preposita q[ui]
Neutra gerundiva neutra supina tenent
Vetor et indignor potior vel cor fruor vtor:
Cum stomachor sextis fungor adesse legis.
Sextum composita dabit istis prepositiva.
Et tamen apposita proprius istud ager
Egrediens penetrabilibus a iuvene retortas
Vulcanus suras nascitur atq[ue] pedes
Hitor et enitor obnitor dignor habere.
Infinitivum sepius ista petunt:
C[on] sunt aduerbia qui cum casibus ista secūdis
Et quartis sextis iungere verba potes
Qualia vel quando vel vbi quo qua simul vnde
Hec aduerbia sint verba notare solent:
Que sint he voces si communes proprie ve.
Hoster alexander sufficienter erat.
C[on] sum substantivum dic a substando secundis:
Actibus existo fio q[ui] subdo sibi.
Signatur primus tribus his formabilis actus
Adiectiva quidem cetera verba manent:
Dant substantiva solum rectum propria vi
Sed casus similes copula necit eis

Hinc vis distincta sit verbi/ necesse eandem.
Casus personam quos recte decet :
Hunc actiua modum passiuq3. neutra q3 sumit
Cominunis verbo vis ea cuiq3 manet
Est erat inter erat genitiuis. iunge refertq3.
Infinitiuum sepius ista vehunt
Hinc pronomina pria moue tria: dat vice quoz
Femineo sexto tertis quinque tibi
Contigit accidit: euenit: et liquet adde datus
Et libet atq3 licet congruit atq3 placet
Prestitit atq3 vacat infinitiuus ad heret
His audire vacat vt maro clarus ait.
Passiue vocis impersonale solum.
Preposita sextos. auxiliante regit
Statur vt a petro pro stat: vocale solum
Atq3 modale simul talia verba creat:
Ad quartu pprie quod transmeat ab (q3) solum
Impersonale vox in o dum sit habent
Hec facio. neutro passiuu pluo stupeo q3
Quattuor inde tamen ex capienda notant

Capitulum duodecimum

Neutra modi vocis q3 simul super o remittit
Terminus vt neuter exterior sit ezis :
Sepe regunt ista rectum quandoq3 secundum:
Non vidi iustum panis egere virum
Teruis ista dabis insudo complaceo q3
Iungulo noceo dissideo q3 vaco :
Pareo proficio consentio serui iungis :
Obiuro succumbo deinde studere seris
Nocte die q3 poli studet astris: cesar: amor
Laomedon tiade pulchra q3 dido vacat
Accusatiuis sex ista q3 modis sociantur.
Extra sepe sibi prepositiua datur
Cum neutro quartu iungit quoq3 copula casuz:
Verbo natura cui libet ista datur
More canu nitida bibitur quib3 vnda trecetos
Bellum delectos dux inbet ire viros
Dum thamar ardet amon deuict3 amore sorore
Quod doleat fingit membra tacendo domi
Hunc regit apposita pars nexa q3 prepositiua:
Exit fur patriam quem sua culpa premit.
Ad patrem vadit christus quem lucida fuit
Nubes mirantur hunc galilea falax
Quartis et sextis verbalibus ista iugabis
Leu prius hec nuper scripta fuere tibi
Hec sextos verba tibi dant sine prepositiua
Exulto propero frigeo surgit ouat.

Et careo rubeo congaudeo plando resulto.
 Cum doleo iubilatio palleo psallo stupet.
 Neutris composita sextum dat prepositiua
 Quem simul apposita iungere fertur eis :
 Exiit vt diua thalamis fuit hec violata .
 In domino fidas et tibi cuncta fluent
 Infinitiuus soleo dabis audeo subcens
 Audet adire viros penthesilea furens
 His aduerbia sint coniuncta modalia vocem
 Que retinent tantum nominis absqz modo :
 Que sint he voces : si communes proprie ve
 Noster alexander sufficienter arat .
 ¶ Jam tumidi ductore fretum christo superaus.
 Cui sit laus et honor perpetuum qz decus :
 Vos iuuenes vestro thysi pia fundite vota .
 Ut portum vite saluus inire queat
 Hec metuli cecini beranne pastor adamnem .
 Prata meos agerem dum per amena greges

¶ Explicit liber primus de natura verbi.
 Magistri Iohannis yucentij metulini

¶ Versibus his panditur quot sunt puncta
 prece dentis et sequentis libri
 Puncta nouem nostri sunt nonagintilibelli :
 Septem nature que prior extat erunt :
 Posteriores erunt duo fertur que generalis a
 De reliquo remanent que specialis erunt
 Septē vox mod^{is} : his sex^{is} vox quinqz tenebit
 Viginti actiuis quattuor inde modi :
 Octo modus voxqz modus 7 sex quinqz tenz vox
 Passiuis denos trado nouem qz modos :
 Viginti quinqz modus / et vox quattuor 2 ambo
 Octo neutrorum dant simul atqz decem a



Magistri Ioannis Vincentii metulini libri scđi de .
natura verborū cū ī ferrogationib⁹ plogus incipit

Quia probatis antiquorū sentētijs tāq̄ lacte purissimo atq; sapi-
dissimo ī primis paruuli sūt imbuendi. vt teneris ab annis dul-
cibz alimētis educati Intellectuali calore digerēte ad sciētiaz que
ant incrementū de ventre presertim : grammaticalibz in disciplinis
q̄bus nimirū om. iū sciētiaz limina referātur Atq; ad earz fastigia
facilis patz in cessue : Quib⁹ itidē pretermisiss ipsa cū pfecto grā-
matica ceteras ī ter artes hostiarie gerat officū haz comptos igre-
di thalamos cupiētibz aditus obstruatur. Mēū quorūda; de verbi
natura libelloz portenta animū scribere cōpulerūt q̄ iuuenib⁹ a p-
uulo discēda veluti sordidūcula gustū sapiēdissima exhibeāt. Qui-
bus sane nihil ineptius / stultius / deteriusue dici queat : venenūq;
nullis eis tristius. nocentius sit Et si enī diserte aliqui et sane a ve-
ritate prisciant haudquāq; deuīātes de hac tractauerint : Attamen
modernorū q̄d suis opinonū a veritate oberrantū sententijs veras
obfuscant : Illi vero tanet si iuuenibz pbe cōscripserint tamē ozdie
doctrinē z disciplinē posthabitis cōstat in his adolescētēs q̄pluris
mū confūdi : igitur eoz vtilitati iutgilādo nihil idigestū inordina-
tūq; placuit asserre Hęc opusculi hui⁹ inordinata cōgeries rusticuz
quēd tumultū perturbata vociferatione preberet hanc igitur nostrū
lucubrationē operis ī duodecim capitula partientes in pmo de na-
tura verbi in generali : In secundo vero de ea que apartean⁹ no-
minatur disserem⁹ In tertio vero naturā verbi aptepost diuidem⁹
In quarto quinto et sexto de actiuorū septimo octauo et nono de
passiuorū in decimo vero vndecimo et duodecimo de neutrorū natu-
ra verborū subdentes optato presēs opusculum sine claudemus :

Explicit prologus. Incipit liber

DE natura verbi iuuenibus aliqua scriptur⁹ ab ipsius nature
verbi diffinitione nostri sumendū duri sermonis exordii : Est-
igitur verbi natura ipsi⁹ ad extrinsecū pstruēdū sibi pporciona-
bile tenuis quedā modi significandi relatio . Quam in duas secun-
dum quod verbo duplex ad suppositū videlicet et ad terminū adhe-
ret respectus . partes secabimus naturā dicentes aparteante verbi
ad suppositum . Apartepost vero ad terminū significandi modum
esse respectiū . Naturā siquidē verbi . apartean⁹ ī duas ptes videm⁹
qz vel est verbi personalis vel impersonalis Kursus illā que est per-
sonalis secantes qz vel est verbi personalis persone finite aut infinite
Est antes personale verbū quod sub modo suppositi . extrinsecū con-
cretiū finito seu determinato his habitudinibus importato te : tur
sil in numero singulari Et nous vous ceulx in numero plurali aut ī
finito seu ideterminato vt amare vel amari actiū significat : Exq̄



diffinitione ellectur duplex esse verbi personale videlicet finitus quod
 finitam habet personam seu ad suppositum concretionem determinatam
 Et infinitum quod infinitam: Impersonale autem verbi Est quod
 tam finita quam infinita persona destitutum est seu quod neque sub finito
 neque sub infinito extrinseci suppositi modo peretiuo actum significat
 istas in suo gallico il ou lon habitudines includens iuxta quas pre-
 missa trimembri verbi diuisionem de natura verbi a parte ante im-
 primis regulas generales subiugendo ceteris que sequitur primis
 duobus proponendam

Capitulum secundum

Omnne verbum personale persone finite nominatiuū regit a parte
 teante vi persone finite vt iohannes scribit demptis constru-
 ctionibus illis in quibus reperiuntur euocatio vt ego iohannes scribo
 Conceptio vt ego et tu currimus prolesis vt nos venim⁹ hi ab orie
 ente et hi ab occidente zeuma vt ebrei sunt et ego quibus vi perso-
 ne finite nominatiuus nō regitur sed vt euocatiois conceptionis p-
 lensis et zeume. Et secundis personis imperatiui modi et futuri
 optatiui quā vocatiui vi excitationis regunt vt petre fac vel facias
 que iussero: Secunda regula est ista: omne verbum personale persone
 infinite accusatiuū regit a parte ante vi persone infinite vt me stude-
 re te vigilare Tertia regula est ista: nullū verbum impersonale casus
 regit a parte ante?

Capitulum tertium

Duplicem a parte post verbi naturam esse constat videlicet gene-
 ralem et specialem Est autem verbi natura generalis que ver-
 bis actiuis vel passiuis aut neutris in quibus huiusmodi: Specialis
 vero que eisdem non in quibus huiusmodi sed per aliquem alium ab a-
 his significandi modum specialem competit seu est conueniens
 Secundum igitur varietatem significationū variam habet naturā
 generalem verba a parte post vnde triplex est significatio verbi scilicet
 actiua passiuā et neutralis pariter et triplex est genus scilicet actiuum
 passiuū et neutrum Actiuū vero genus est triplex scilicet vocis tantum
 Significati tantum Et etiam vocis et significati simul?

Capitulum quartum

Actiuum vocis tantum est illud quod terminatur in o et habet
 passiuū terminatū in oz: nec tamē sub voce actiua agere signifi-
 ficat vnde huiusmodi sunt quinque manentes quia oz tale verbum
 significare passiuū vel neutrum si significet passiuū hoc est dupliciter vel
 sub modo passionis et retinet constructionem passiuorum et huiusmodi

est liceo. vel sub modo actionis et retinet constructionem actiuorum et huiusmodi sunt ista formido trepido horreo timeo metuo vito fugio au fugio excuso recuso: Si vero significet neutrum vel significat neutrum sub modo actionis vel sub modo neutralitatis si primum sic est creio et produco. si secundum hoc est dupliciter vel significat idem cum suo passiuo et huius est assentio vel diuersum et huiusmodi est mereo

Capitulum quintum

Actiuum significati tantum est illud quod voce caret actiua significans actum suum per modum transeuntis ad terminum in quem extrinsecum accusatiuo designatum De huiusmodi autem verbo talis datur regula generalis: Omne verbum actiuum modale accusatiuum regit a parte post vi transitionis actiue. diuiditur autem actiuum modale tantum quia vel est personale vel impersonale. Item personale diuiditur quia quoddam in o quoddam in oz quoddam vero neqz in o neqz in oz terminatur. Que vero terminatur in o sunt duplicia quia quedam construuntur cum accusatiuo rei rationalis vt facio queso patefio Alio vero construuntur cum accusatiuo rei irrationalis ceu sunt ista aro. colo bibo ceno et similia que tertias personas vtriusqz numeri habent in voce passiuo vt arantur et arantur: Que vero terminantur in oz sunt duplicia: quia quedam descendunt a verbo actiuo terminato in o quorum quedam idem significant cum suo actiuo. Cuiusmodi sunt ista iniurioz obsurgoz memoroz impertioz liceoz et sibi similia. Quorum obiurgoz et et memoroz preter naturam generalem construuntur cum genitiuo: et impertioz cum datiuo: Aliud vero diuersum a suo actiuo significat vt mereoz Que vero non descendunt ab actiuo sunt duplicia quia quedam vtranzqz significationez retinent cuiusmodi sunt nouem verba comunia scz interpretor criminoz hortoz moroz veneroz amplector experioz largioz: Alia vero habent significationem actiuam tantum quorum quedam construuntur cum accusatiuo rei rationalis Cuiusmodi sunt verba sequentia lucroz sequoz assequoz consequoz et similia Alia vero construuntur cum accusatiuo rei irrationalis cuiusmodi sunt ista piscoz venoz et similia: Que tamen premissa singula preter naturam verborum actiuorum modalium regunt nominatiuum per naturam verborum substantiuorum vt auxilioz primus. Alia vero genitiuum cuiusmodi sunt ista recordoz obliuiscor et reminiscor: Alia datiuum vt foz polliceoz confiteor fateor et loquoz. Eorum vero que neqz in o neqz in oz terminantur quedam construuntur cum accusatiuo vel genitiuo vt memini lectionis vel lectionem

Impersonale vero diuiditur quia quoddam est actiue vocis aliud passiuo: Actiue vocis est illud quod terminatur in t simile tertis personis verbi actiui:

Passivae autem vocis quod terminatur in r formati a terclis persona
 verbi activi per additione de vt. vt de amat fit amatur. Superpersonalia
 autem actiue vocis diuiduntur: Quia quedam pstruuntur cum accusa-
 tiuo vi transitionis actiue et cum genitiuo vi possessionis et aliquid cum
 infinitiui. vt penitet me peccati vel peccasse: Et sunt huiusmodi quos
 scilicet piget tedet miseret penitet et pudet vnde versus Iungo piget
 tedet cum quartis et genitiuis. Cum quibus est miseret penitet atque
 pudet: Transitio quartum regit et natura secundum: Infinitiuum sumere
 sepe solent vnde notandum est quod duo horum verborum caret preterito
 scilicet tedet quod habet pertesum vel pertesum fuit et miseret miserum
 est vel miserum fuit vnde versus Penitet atque pudet piget hec tria
 preteresit. sed preteritum miseret tedet habere negat: Alia vero con-
 struuntur cum accusatiuo tantum et infinitiui et sunt quattuor scilicet iuuat de-
 cet delectat et oportet vt iuuat me legere. Impersonalia vero actiua
 passivae vocis pstruuntur cum accusatiuo vi transitionis actiue et cum
 ablatiui a vel ab prepositione mediante vi effectus cause efficientis acti-
 onis intrinsece et principalis vt amatur petrum amatur.

Capitulum sextum

Actiuum vocis et modis simul est illud quod terminatur in o et habet
 passiuum terminatum in os significans actionem per modum transeuntis
 ad terminum in quem extrinsecum accusatiuo designatum ceu sunt illa
 verba impero regno guberno et cetera similia que singulariter natura
 turam verborum actiuorum eis communem regunt nominatum per naturam
 verborum substantiuorum vt cadmus vestigauit primus litteras grecorum
 Alia vero preter ipsa verbis actiuis naturam communem vi possessionis
 genitiuum regunt. Cuius modi sunt verba sequentia accuso icuso
 noto et similia. Alia vero cum ipso accusatiuo datiuum regunt
 vi acquisitionis Cuius modi sunt verba illa preficio prefero pre-
 pono et similia: Alia vero duos regunt accusatiuos primum per
 naturam generalem siue transitionem actiuam. Secundum vero
 per transitionem neutralem illi scilicet quod non mutatur facta resolutione de
 actiuo in passiuum vt quia doceo te grammatice doceris amice gram-
 maticam Cuius modi sunt hec verba flagitto efflagitto obsecro
 doceo moueo postulo posco peto rogo celo extuo vestio cingo induo
 et similia: Regunt etiam huiusmodi verba actiua actiuum vi copule vt me scrip-
 sisse primum libellos est notorium: Alia vero regunt accusatiuum per na-
 turam generalem et ablatiuum sine prepositione vi effectus cause
 efficientis minus principalis materialis formalis et finalis vt vul-
 nero te ense fabrico cultellum calibe rectifico virgam rectitudine pro-
 missis attraho te vel habitudinis mensurati ad mensurati vt men-
 surati planiciem tribus stadiis: Cuius modi sunt hec verba sabi-
 co vulnero traho laucio et similia.

Alia vro regunt accusatiuum per naturam generalem et ablatiuus mediante prepde a vel ab per naturam specialem vt effectus cause efficientis intrinsece actionis vt dico ame verbum vel v'habitudinis actus atermino local' vt pello tala regno? Cuius modi sunt verba sequentia .s. Eligo segrego separo et similia?

Capitulum septimum

Passiuum triplex est .s. vocis tantum modi tantum vocis et modi simul. Passiuum vocis tantum est illud quod terminatur in oz et descendit ab actiuo terminato in o Nec tamen sub huius modi voce passiuu pati significat? Unde huiusmodi quinqz sunt maneries Sportet nanqz tale verbum significare agere vel neutrum Si vero agere significet hoc est dupliciter vel sub modo actionis et retinet pstruionem passiuorum et sic est liceoz vel sub modo passionis et retinet construtionem passiuorum et huiusmodi sunt hec xba foruidoz trepidoz horreoz timeoz metuoz vltor fugtoz excusoz recusoz: Si vero significet neutrum vel significet neutruz sub modo passionis vel neutralitatis: Si primum sic est creoz producoz Si secundum hoc est dupliciter vel significet idem cum suo actiuo et huiusmodi est assentioz vel diuersum cuiusmodi est minoz habemus enim mino minas pro conduco conducis?

Capitulum octauum

Passiuum modi tantum est illud quod voce caret passiuu signifi-
 cans passionem per moduz transeuntis a termino a quo extrin-
 seco ablatiuo causam efficientem principalem et extrinsecam passi-
 onis significante designato de passiuo vro modali datur talis res-
 gula generalis Omne verbum passiuu modale ablatiuum regit a-
 partepost a val ab prepositione mediante significantem causā effi-
 cientem principalem et extrinsecam passionis ex vt effectus cause
 efficientis extrinsece et principalis Passiuu vero modalis tan-
 tum tres sunt maneries quia quedam in o quedam in oz? Quedam
 vero neqz in o neqz in oz terminantur Que vero in o terminantur
 diuiduntur quia quedam retinent vocem actiuam vt liceo: Alia
 vero neutralem cuiusmodi sunt ista quattuor exulo vapulo veneo
 et fio? Que vero in oz terminantur sunt duplicia quia quedaz
 vtranzqz retinent significationem Cuiusmodi sunt verba comunia
 scilz interpretor eriminoz osculozoztoz moroz venenexoz amplector
 experioz et largioz Alia vero significant passionem tantum vt pa-
 tioz perpetioz vt patioz a magistro verbera: Que vero neqz in o
 neqz in oz terminantur sunt duplicia quia quedam terminantur in t
 vt explici et expliciunt Alia vero in r cuius uodi sunt terese per-
 sone vtriusqz numeri in voce passiuu illorum verborum? Ceno
 bibo potio et similia vt vinum bibitur abomero?

Capitulum nonum

Passiuum vocis et modi simul est illud quod terminatur in o et descendit ab actiuo terminato in o significans passionem per modum transeuntis a termino a quo extrinseco ablatiuo causâ efficientem extrinsecam et principalem passionis sive significante designato unde omnia huiusmodi per naturam verborum substantiuorum preter naturam communem verbis passiuo modalibus reguntur nomini natiuum ut videoz iustus. Quedam vero genitiuum. ut damnos a te sceleris. Cuiusmodi sunt illa verba accusoz incusoz notoz arguoz redarguoz obliuoz reprehendoz increpaz prosciboz dânos cõdamnoz et similia. Alia vero datiuum. ut a parentibz discipulum magistro subici est expediens et huiusmodi sunt verba illa preficioz preferoz preponoz ante ponoz et similia. Alia vero cum ablatiuo accusatiuum reguntur ut neutralis transitionis ut doceoz a iohanne grammaticam. Cuiusmodi sunt illa flagitoz enflagitoz doceoz obsecroz rogoz oro et similia. Alia vero construuntur cum accusatiuo per sinodochem ut christus panditur manus in cruce. Et etiam accusatiuum reguntur ut copule ut me videri iustum est desiderabile. Alia reguntur duos ablatiuos primum mediante prepositione per naturam generalem. Alium vero sine prepositione per naturam specialem ut effectus cruce efficientis minus principalis materialis formalis et finalis et habitudinis mensurati ad mensuram ut petrus vincitur a iohanne verbis. Cuiusmodi sunt illa vulnero saucioz corporoz pulsoz tactoz verberoz ferioz et similia. Alia vero duos regunt ablatiuos a vel ab prepositione mediante primum per naturam genalem et reliquum per naturam specialem ut habitudinis terminati a termino ut pecunte suscipiuntur a me ab institoribus. Et huiusmodi sunt sequi a eligoz separoz segregoz diffortoz exturboz alienoz et similia.

Capitulum decimum

Neutralis genus triplex est scilicet vocis tantum modi tantum vocis et modi simul. Neutralis genus vocis tantum est illud quod terminatur in o et ex se non format passiuum terminatum in o agere vel pati significans huiusmodi autem quattuor sunt maneres quod omne tale verbum agere vel pati significat. Si vero primum hoc est dupliciter quia vel omnino caret voce passiva et huiusmodi sunt ista facio et queso vel aliquid retinet vocis passive et huiusmodi sunt do habens totum passiuum do excepto et bibo et comedo et similia. Tertias personas utriusque numeri in passiuo habentia. Si vero pati significant aut nihil retinent de voce passiva et huiusmodi sunt hec tria exulo vapulo et veneo aut aliquid retinet et huiusmodi est sic quod habet fieri.

Capitulum undecimum

Neutri vero modi tri est quod voce est neutali acti sunt p modo
i inanentis nec ad remini ad que extrinsecu actio desinatu seu
a termino a quo extrinseco ablio efficiete causa principalē et extrise-
passionis significate designato trāseūtis significās? De verbo autē
modali neutro talis datur regula generalis .nullū abū neutri mor-
dale actm vi trāsitōnis actie :nec ablii a vel ab prepōe mediante
causā efficiētē pācipalē et extrisecā pānis significatē agit : abū
aut neutri modali . tāntū diuidit qz aliud est ē personale aliud iperso-
nale .personalitū vero quedā in oquedā in o quedaz vero neqz iū o
neqz in o terminatur .que vero in o teriant diuidūtur qz quoddā si-
gnificat idē cū suo passiuo et ista sūt duplicia quedā significant neu-
trū sub modo neutralitatis vt assētio et absētio que cū datiuo pstru-
untur vt assētio tibi Alia vero significāt neutri sub modo trāsitōis
neutralis que regit actm vi trāsitōnis neutralis vt deus creauit ce-
lū produxit materiā : aliud vero diuersū a suo passiuo significat vt
mereo quod pstruitur cū ablo vt mereo morte .que vero terminan-
tur in o diuidūtur qz quedā descendūt ab actiuo termineto in o du-
plicia sunt qz quedā significāt idem cū suo actiuo et ista sūt duplicia
quedā significāt neutri sub modo neutralitatis vt assentio quod p-
struitur cū datiuo Alia vero significāt neutri sub modo transitiois
neutralis que regunt ablatiuū a vel ab prepōe mediēte vi effectus
producti a causa producēte vt aīa creatur a deo gracia producitur
ab eo Alia vero diuersus vt minor quod etiā cū datiuo cōstruitur vt
minor tibi : Que vero ab actiuo non descendūt eoz aliqua cū no-
mine alia vero cū verbo : alia cū aduerbio pstruitur Eozum vero
que pstruuntur cū nomine quedā cū nominatiuo per naturā verbo-
rum substantiuoz vt concionoz rectus dominoz primus : Alia vero
cōstruuntur cū genitiuo vt misereoz tui quod etiam aliquādo cōstru-
itur cū datiuo vt misereoz tibi Alia autē pstruuntur cū datiuo : Lu-
lus modi sunt verba sequentia aduloz assentoz blandioz et similia
Cum actio duplici cōstruuntur scilz nominali et verbali cū nomina-
li autem sex modis cōstruuntur . Primomō per copulā vt me perse-
ctū fuisse primū . Sedō per inodoche vt vulcanus nascitur a iunone
pedes tortos Tertiomō per in tellectū alterius verbi sine per trans-
sumptioē vt miroz iesum . i: mirando laudo cupio vel veneroz pa-
cisoz vitam pro laude id est paciscendo vitam do taculoz ferruz id
est taculando iacio : Quartomodo per prepositionē subauditam vt
camilla graditur bellum id est ad bellum . Quintomodo per pre-
positionem compositam vt aggredioz hostes id est gradioz ad ho-
stes egredioz menta id est gradioz extra menta Sextomodo per
prepositionem appositam vt per dulcia rura expatioz Per nemozū
deuia vagoz : Cum accusatiuo vero verbali dupliciter constru-
untur vel sine prepositione vt proficiscoz lectum vel cum prepositi-
one vt reuertoz ad studendum : Cum ablatiuo autem duplici-
cōstruuntur scilicet nominali et verbali : Cum nominali vero

tribus modis: primo sine prepositione vt glorioz ame condito
poemate noctibus atqz diebus negotioz: genibus principi supplie
caturus geniculoz: Lius modi sunt verba sequentia lector iocoz
focundoz et similia?

Secundomodo construuntur huius modi verba cum ablatiuo me
diante prepositione composita vt elabor carceribus idem ex carce
ribus labor Tertiomodo per prepositionem appositam vt ex
pergiscoz a somno a matre nascor oritur ab orien. sol cum ablatio
verbali construuntur dupliciter sine prepositione regredior lectu
mediante prepositione vt reuertor de studendo. Sunt et alia que
cum verbo construuntur: Liusmodi sunt ista nitor entoz obnitor
conoz. Preterea construuntur huiusmodi verba cum aduerbiis du
pliciter videlicet cum adverbialibus vt gradior leniter Et cum
aduerbiis nominalibus progredior domū digredior asinum id est
asimme seu pigris? Sum vero substantiuum ueqz in o neqz in oz
terminatur: Est autem vtrubum substantiuum quod actum primi
per quencunqz actu specialem determinabilem et in quem omnis
alius actus est resolubilis significat. Et huiusmodi tria sunt ver
ba scilicet sum fio et existo: que per propria naturā nominatiuū a par
te post regunt sed per copulam a parte ante et a parte post casus simi
les habent copulare: huiusmodi autem verborum substantiuoz
natura verbis actiuis passiuis et neutris extat comunis Item regit
etiam ablatiuum a vel ab prepositione mediante vt effectus produ
cti a producente vt sum a deo Impersonale autem diuiditur qz
quoddam est actiue vocis quod terminatur in t: aliud passiuue quod
terminatur in r Actiue vocis diuiditur quia quoddam constru
itur cum genitiuis et infinitiuis? Liusmodi sunt ista tria interest
refert et est caprum pro pertinet vt interest regis demptis geniti
uis triū pronominiū primitiuozū loco quoz ponimus a latiuū quin
qz pronominiū possessiuozū in singulari numero et in femineo ge
nere vt interest mea disputare? Alia vero construuntur cū datiu
uo et sūt ista prestat vacat constat liquet libet et similia? Que
etiam aliquando construuntur cum infinitiuo vt vacat audire pla
cet legere? Impersonalia vero passiuue vocis construuntur cum
ablatiuis a vel ab prepositione mediante vt effectus cause efficien
tis principalis et intrinsece actionis immanētis vt curritur a petro
id est petrus currit: statur a te pro stas? Unde circa formatio
nem omnium verborum impersonalium passiuue vocis est notandū
qz ipsa solum formatur a verbis in o terminatis que proprie et tran
sitiue construuntur cū accusatiuo? Et a neutris etiam absolu
tis in o terminatis dempto isto verbo facio cum suis compositis et
neutro passiuis proprio preterito carentibus: Et admodum ver
borum passiuzū suppletibus que sunt quinqz scilicet audeo soleo
fio gaudeo et fido.

et verbis excepte actionis deo soli et nature pertinentibus vt tono
 creo pluo ningo cozusco fulmino fulguro et gradino et verbis igna
 tam passionem significantibus vt stupeo et sargo : vnde versus
 Ad quartum proprie quod transmeat ab(q3)solutum: Impersonale
 vox in o dum sit habent. hec facio neutropassiuu pluo stupeoq3.
 Quattuor inde tamen excipienda notant :

Capitulum duodecimum

Neutrum vocis et modi simul est illud quod terminatur i o r nō
 habet passiuum terminatum in oz significās actum suū per mo
 dum immanentis et non transenētis ad terminum i quez extrinsecz
 accusatiuo designatū : nec a termino aquo extrinseco ablatiuo causā
 efficientem principalem et extrinsecam passionis significante desi
 gnato : vnde huiusmodi verba construuntur cum nomine cū verbo
 et cum aduerbio .cum nomine primo singula per naturam verborū
 substantiuoz regunt nominatiuum vt curro primus : quedam vero
 regunt genitiuum et aliquando ablatiuū cuiusmodi sunt egeo idigeo
 et sibi similia .Alia datiuo cuiusmodi sunt ista insudo inuigilo/
 vaco /operādo /insio /et similia vt proficiso iuueibus displiceo emu
 les satisfacio .creditoribus .Cum accusatiuo aut duplici constru
 untur scz nominali et verbali .cū nominali vero sex modis pstruun
 tur primo modo per copulam vt petrum vesse pñ est manifestū .per
 sinodochem vt doleo caput .Tercio modo per intellectum alte
 rius verbi siue per transūptionez vt amon ardet vxozē idest capit.
 Quarto modo per prepositionem subauditam vt rex iubet milites
 ire bellum id est ad bellum . Quinto modo per prepositionē ppo
 sitam vt introeo cameram transeo limitez transileo dumos appello
 portū adeo regem dyna exierat thalamū idest ierat extra thalamū
 Sexto modo per prepositionez appositam vt christus scandit ad
 patrem palo per campum ambulo per forū pergo ad delubriū : Cum
 accusatiuo autem verbali ea pstruuntur verba que significant motū
 localem per modum transeuntis ad terminum in que intrinsecū ipsi
 qui mouetur sine prepositione vt tendo lectum vel mediante prepo
 sitione vodo ad studendum : Cum ablatiuo autem duplici costru
 untur scz nominali et verbali : Cū nominali vero tribus modis primo
 sine prepositione vt exulto pulcro tpe huiusmodi .vero sūt verba se
 quentia exulto resulto tripudio et similia . Secundo vero modo
 costruuntur huiusmodi verba cum ablatiuo mediante prepositione
 pposita vt emigzo adytis .i. migzo ex adytis excedo vel euado pe
 nerralibus id est ex p enerralibus cedo vel vado ? Tertio modo
 mediāte prepositione appositayt in dño confido i dñi vinea laboro
 Et per hunc moduz verba sequētia regunt ablatiuū migzo diuerto
 declino recedo et similia .Cū ablo ante verbali costruuntur verba
 que significant motum localem per modū transeūtis a termino a quo
 ipsi qui mouetur intrinseco sine prepositione vt venio lectu vel medi

ante prepositione vt redeo de studendo cū verbis vero seu cū infinitiuis hec audeo soleo et satago cōstruuntur vt audeo disputare soleo scribere . Cum aduerbijs etiam construuntur non solum in neutra s' etiā verba alia : Est enī aduerbiū vī verbi adiectoꝝ Sunt enī aduerbia scđm̄ varietatē significatiōnū verboꝝ determinatiua . Aliqua enī scđm̄ localem significatiōnē verba determināt motū localem aut in loco quietem impotentia : **D**upliciter autē verba motū impotentia localem determinant vel ratione in incip̄ motus vel medijs vel finis : Si ratione incip̄ hoc est dupliciter vel tale aduerbiū est interrogatiuū de incip̄ sp̄i^o motus vel respōsiuū : Si primū sic est vnde : Si vero respōsiuū hoc est dupliciter aut tale aduerbiū est nominale aut aduerbiale si aduerbiale sic sūt ista hinc illinc hinc inde Si nominale hoc est dupliciter qz vel est ppriū nomē loci vīlle castri ciuitatis vel alterius loci minoris quā regiois vel appellatiuū Si primū hoc est dupliciter vel est simplicis figure vel cōposite ex pprio precedente et appellatiuo subsequēte vel ex duobus pprijs tunc respondetur per ablatiū sine prepōe vt vnde venis roma rancōnis metulo vernone martino pauli et cesaraugusta **E**t etiā respondetur per ablatiū sine prepōe istoz quattuor nomīnū appellatiuoꝝ rus domus humus et milicia : Si autem aduerbia motū determinant ratione medijs hoc est dupliciter vel tale aduerbiū est interrogatiuū vel respōsiuum . Si primū sic est quā si respōsiuū hoc est dupliciter . Aut tale aduerbiū est aduerbiale : Aut nominale Si sit aduerbiale sic sunt ista aduerbia hac illac istac ppe iuxta secus propter pone secūdū cominus procul longe eminus p̄tenus exinteruallo : Si nominale vel est nomen ppriū vīlle castri ciuitatis vel alterius loci minoris quam regiois simplicis figure vel cōposite ex pprio precedente et appellatiuo sequēte vel ex duobus pprijs **E**t tunc respondēdū est per ablatiū sine prepōe vt qua transisti roma rancōnis metulo caynone martinopauli cesaraugusta : Si vero respondēdū fuerit per huiusmodi quattuor appellatiua rus domus humus et milicia : Tunc similiter respōdendū est per ablatiū sine prepōe : Si autē ipsa aduerbia localia motū determinēt rōne finis hoc est dupliciter aut tale aduerbiū est interrogatiuū vel respōsiuū Si primū sic sūt hui^omoi aduerbia scđm̄ quo quonā quousqz quorsū Si sit respōsiuū hoc est dupliciter : Aut tale aduerbiū est aduerbiale aut nominale : Si sit aduerbiale sic sunt hui^omodi aduerbia huc illuc istuc coforas itro dextro sū sinistrozū hozsz prope iuxta secus ppter pone scđm̄ comin^o procul longe emin^o p̄tenus exinteruallo Si sit tale aduerbiū nominale vel est nomen ppriū vīlle castri ciuitatis vel alterius loci minoris q̄ regiois simplicis figure vel cōposite expprio precedente et appellatiuo sequente vel ex duobus pprijs et tunc respōdendū est per actiū sine prepōe vt quoadis romā rancōnas metulū caynonē martinopauli cesaraugustā **E**tiam si fuerit respondendū per huiusmodi quattuor nomina ap

pellatua rus domus humus et insula Si vero huiusmodi aduer-
 bia locata determinent verba quietem in loco importentia. Hec
 sunt interrogatiua de quiete in loco aut responsiua. Si primū sic
 est vbi Si vero responsiua hoc est dupliciter vel sunt aduerbialia
 vel nominalia Si aduerbialia sic per huiusmodi aduerbia respō-
 dendum est vsquam vsquā nullibi alibi vbiq; vbiq; locor vbiq;
 gentium vbiuisq; lū passim vulgo hic illic istit intus et foris p pe-
 iuxta secus propi secundū pone cominus procul longe eminus p-
 tenus extoteriallo: Si vero huiusmodi aduerbia responsiua sint
 nominalia vel sunt propria vel appellatiua Si vero fuerint pro-
 pria ville ciuitatis castri vel alterius loci minoris quam regionis
 vel sunt simplicis figure vel compositae Si autē simplicis figure
 vel sunt prime declinationis vel secunde vel tertie? Si prime de-
 clinationis vel singulari numeri vel pluralis si singularis tunc po-
 nuntur in genitiuo vt maneo tholose Si vero pluralis in ablatio
 vt maneo rancionis? Si sint secunde declinationis ponuntur in
 genitiuo vt mensi metuli? Si tertie declinationis i ablatiio vt
 maneo caynone Si vero sunt compositae figure proprio prece-
 dente et appellatiuo sequente vel ex duobus propriis tūc ponitur
 in ablatiio sine prepōe vt maneo martinopoli mansi cesaraugusta
 Si vero tale responsinū fuerit aliquod istorū triū nominū appellati-
 uorū Milicia domus et humus tunc ponitur in genitiuo? Si vero
 per istud nomen rus fuerit respondendū tūc in ablatiio sine prepōe
 est ponendū vt maneo rure: Preterea sunt et alia aduerbia verba
 ratione significationis tēporalis determinantia quorū quedam sūt
 aduerbialia vt Inpresentiarum Jam tanq; modo et similia. Alia
 vero sunt nominalia? Cuius generis est genitiuus illius nomis
 vespera significantis osei primaz horam siue aurorā vt maria mag-
 dalene venit admonumentum vespere id est mane: Rursus sūt
 et alia aduerbia ratione qualitatis verba determinantia quorū que-
 dam sunt aduerbialia vt illa bene beate fauste et similia? Alia
 vero nominalia vt viuit deum id est diuue graditur asinū id est
 asinine seu lente aut pigre? Sunt et preter has adnerbiorum
 significationes viginti quattuor quarum aduerbia quia in syhoni-
 morum libro abunde enumerasse puto de his hoc in libro cēni me-
 rito subtrahendum?

**Explicit liber secundus magistri iohannis.
 vincentii metulini de natura verborum**

D
Q



969 7^e partie.

Bradwardin (Thomas).

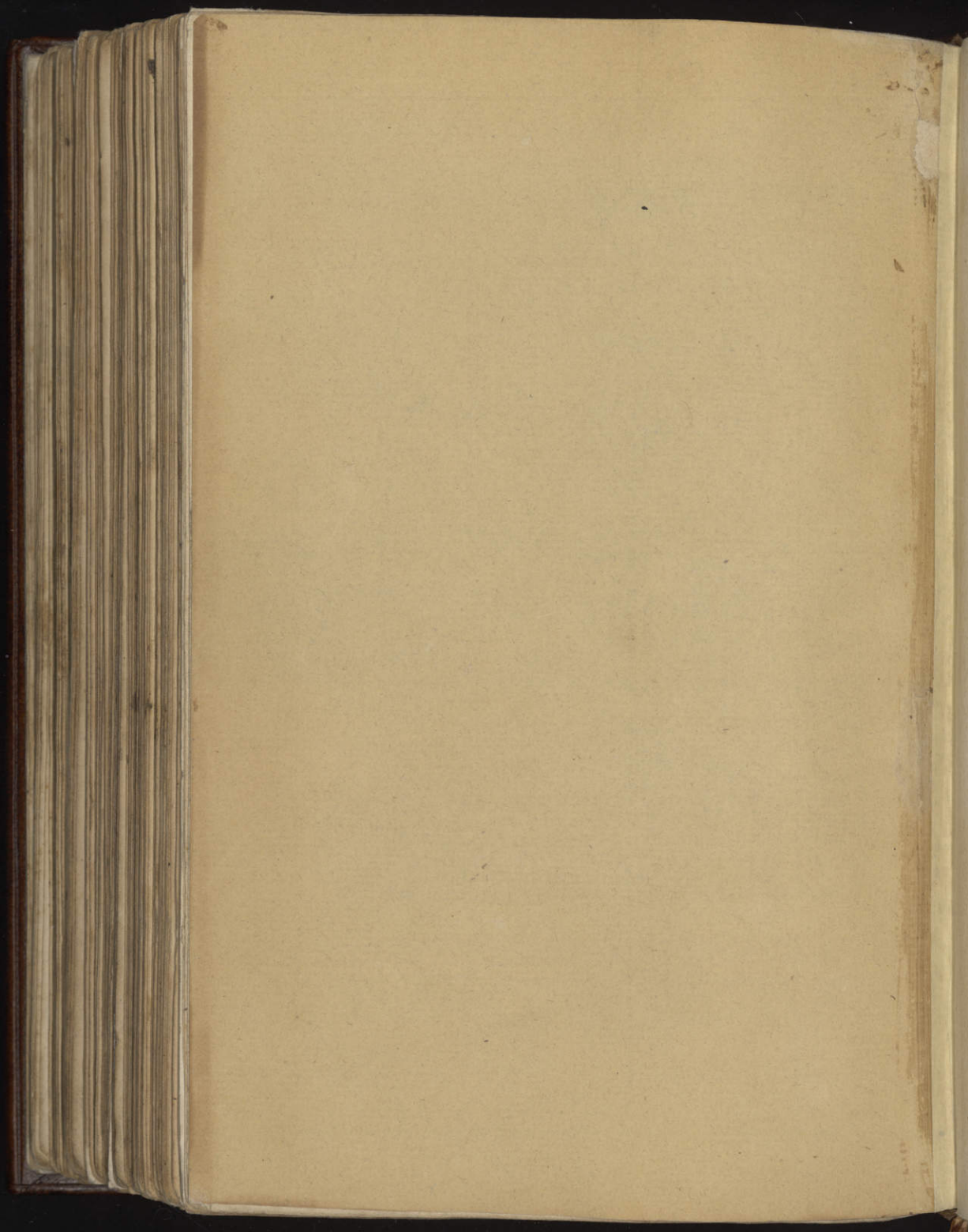
Arithmetica. (Louv., 1498) en 4.

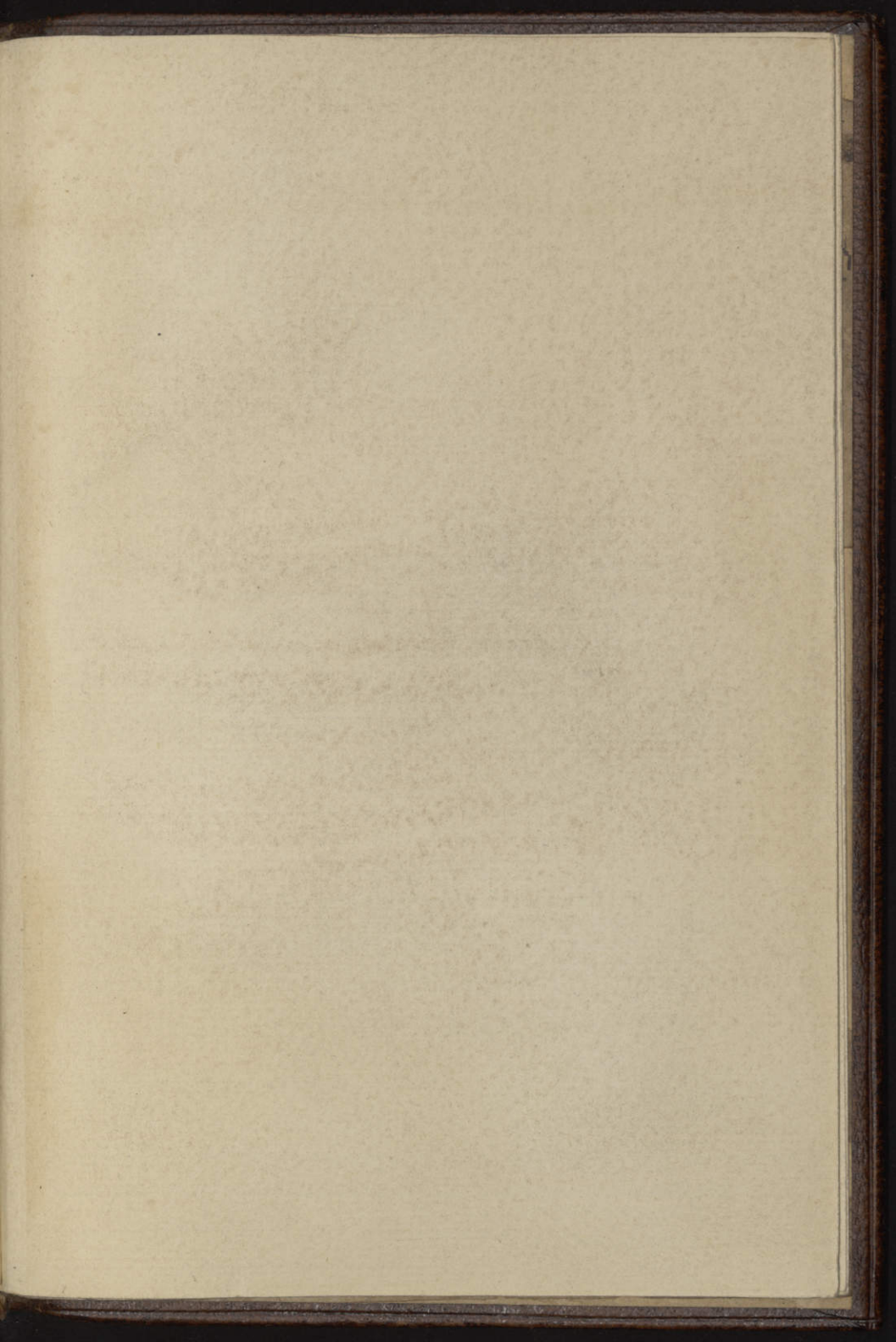
Douille du 802A 3^e partie

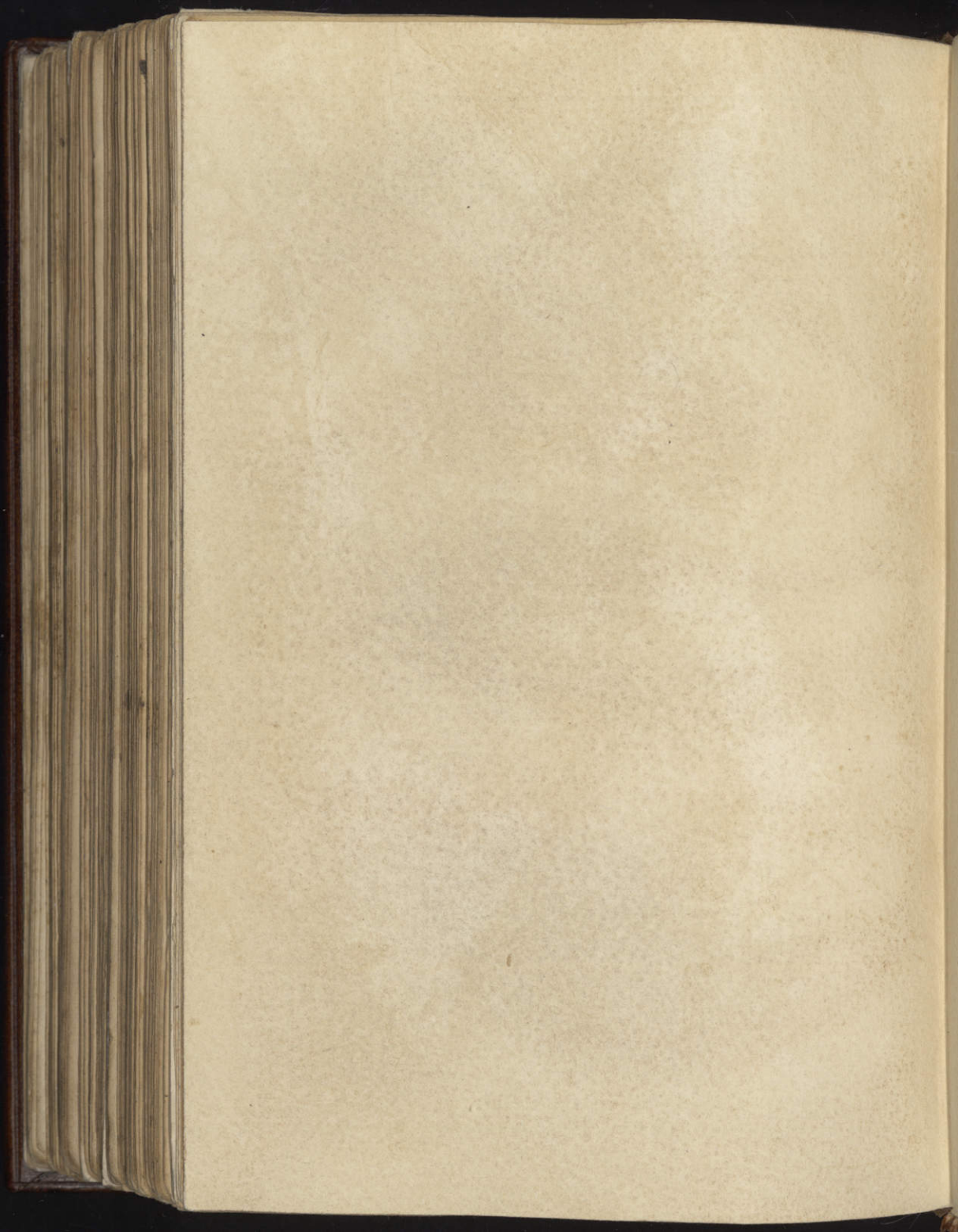
Echange en 1845 avec la
Bibliothèque Nationale.

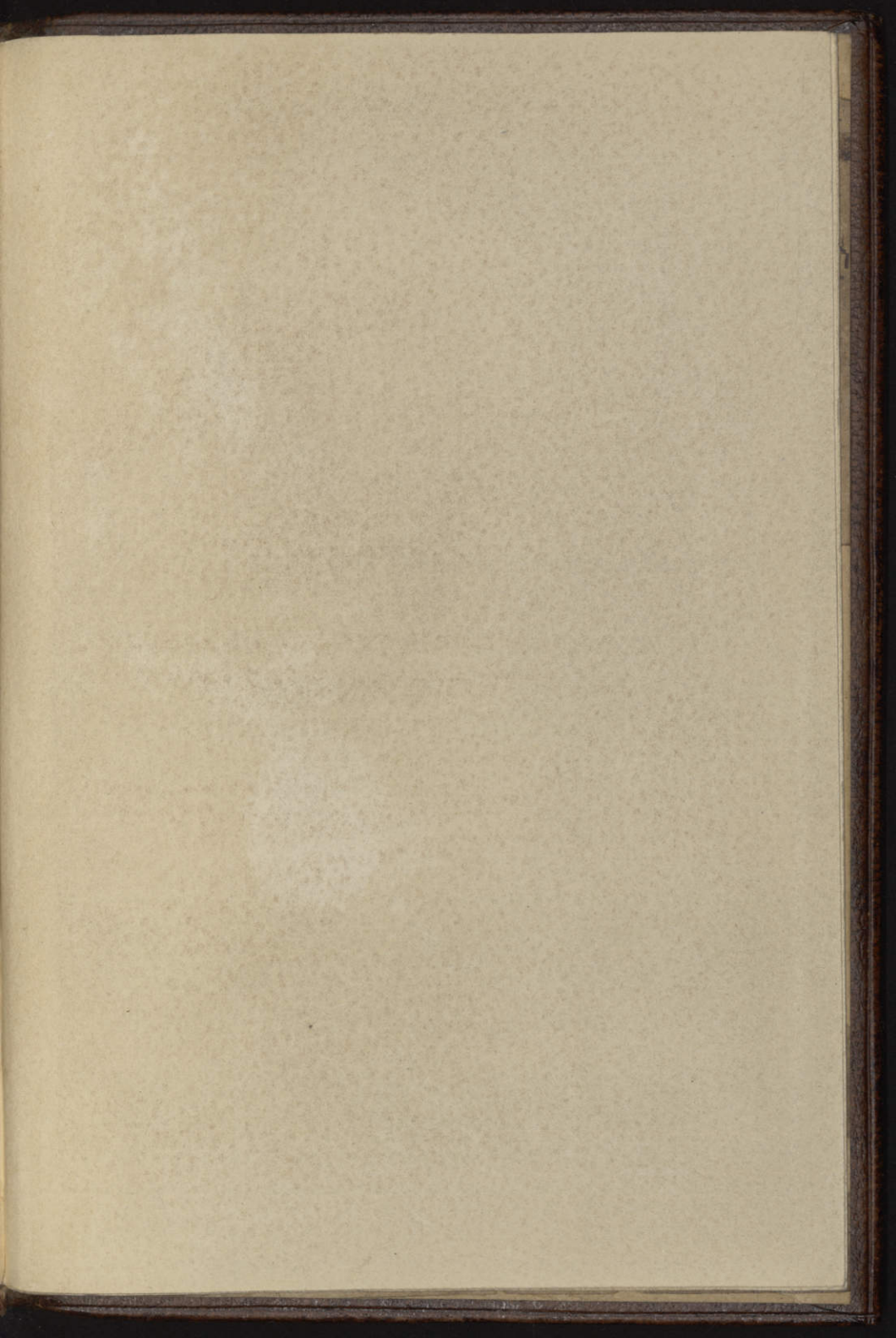


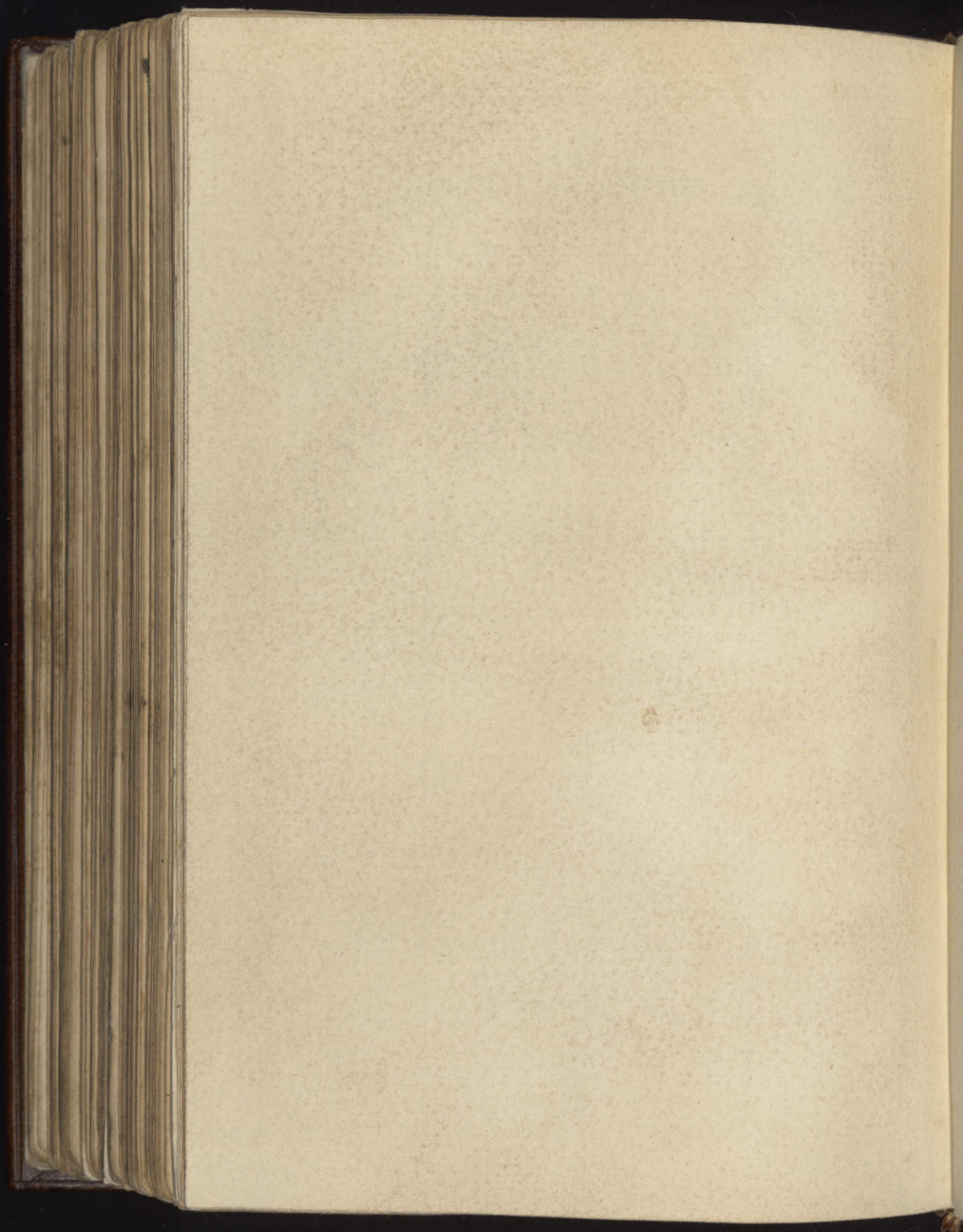
[Handwritten signature]

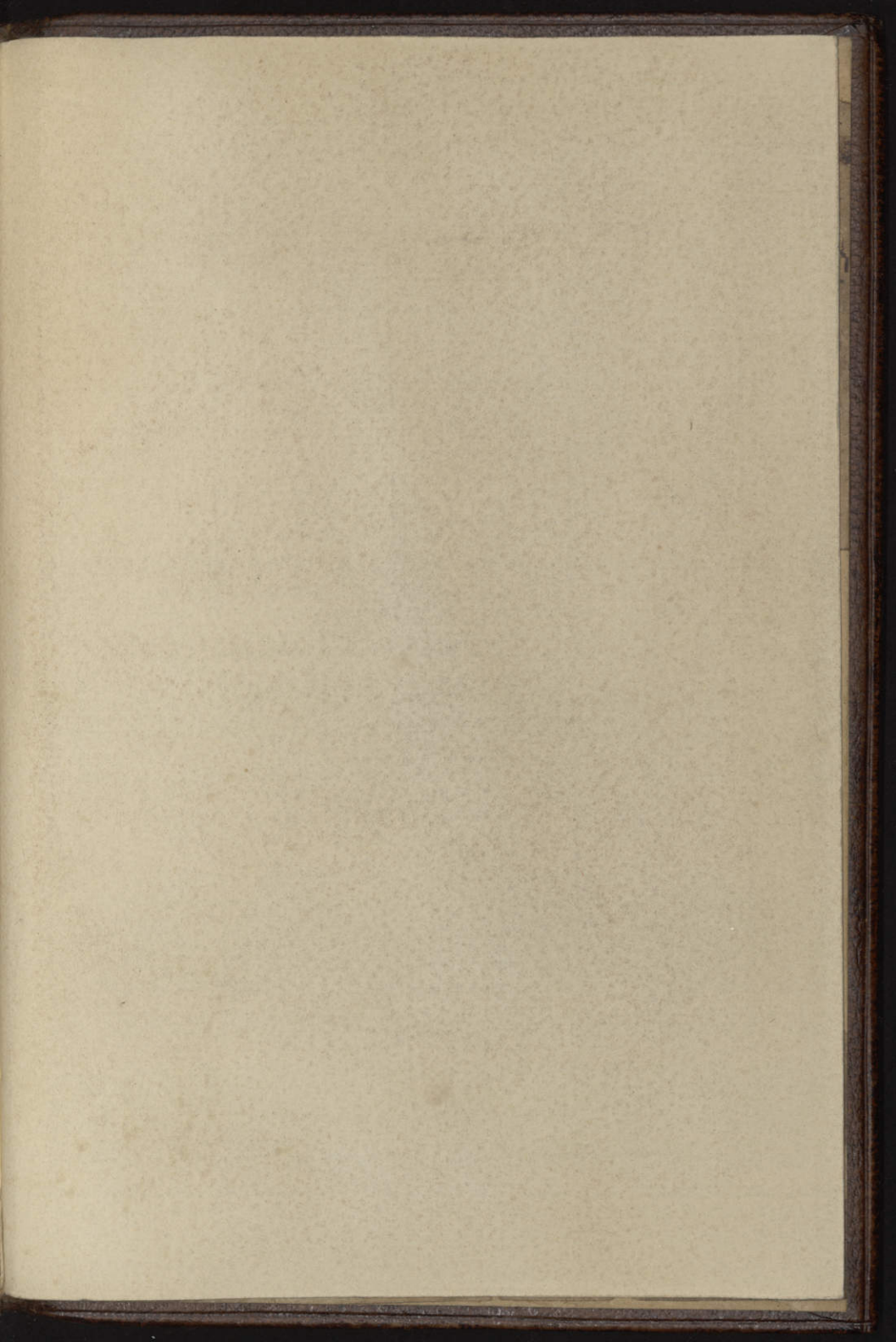


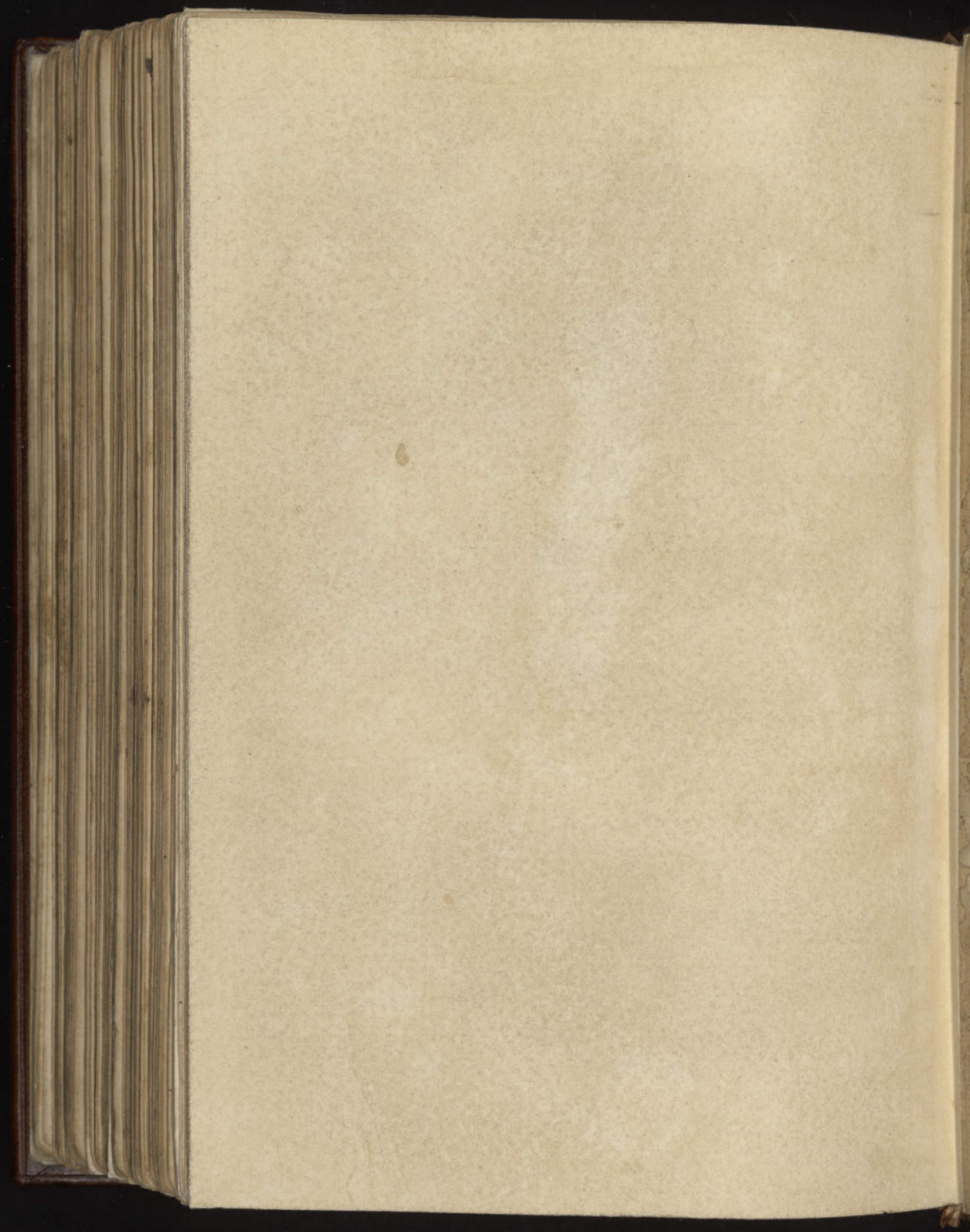












haciendo pluviosos
Seo con un mont de
P...

en pluviosos
No

93
#

93

Ima

W

Delos

Palacio

LEMO

R

Ch...



H







